

Laporan baharu menunjukkan bahawa ahli-ahli Parlimen Asia Tenggara masih berisiko walaupun ada ciri-ciri demokrasi

MANILA - Di kebanyakan negara di Asia Tenggara - terutamanya di Myanmar dan juga di negara lain - ahli-ahli parlimen dan bekas ahli-ahli Parlimen masih mengalami pelbagai pencabulan hak asasi manusia. Ini menurut laporan terkini *Parliamentarians At Risk* daripada ASEAN *Parliamentarians for Human Rights* (APHR), yang telah dilancarkan hari ini di Manila, Filipina.

"Kemampuan ahli parlimen untuk menjalankan mandat mereka dengan selamat, dan bercakap dan bertindak bagi pengundi mereka, adalah antara cara-cara penting untuk kuasa disemak dan demokrasi diperkukuhkan. Hari ini, suara kolektif kami akan menghantar mesej yang jelas bahawa serangan terhadap seorang ahli parlimen adalah serangan terhadap institusi itu sendiri. Kami akan berdiri bersolidariti bersama mereka, memastikan suara mereka yang disenyapkan tidak dilupakan, dan menyeru untuk mengakhiri pelanggaran hak asasi manusia dan kebebasan asas mereka," kata Pengerusi APHR dan ahli Dewan Perwakilan Rakyat Indonesia Mercy Barends.

Pada tahun 2023, ahli-ahli parlimen di Asia Tenggara masih menghadapi ancaman dan gangguan. Myanmar masih negara terburuk dalam hal menahan ahli parlimen (MP), dengan kesemua 74 yang ditahan di rantau itu ditahan di sana.

Sejumlah 73 ahli undang-undang adalah daripada *National League for Democracy* (NLD), dan hanya satu daripada parti lain, *Mon Unity Party*, satu bukti yang menunjukkan sifat politik penahanan itu, kerana ahli-ahli parlimen tersebut adalah daripada NLD - yang menang dengan jelas dalam pilihan raya 2020 - dijadikan sasaran utama. Ramai ahli parlimen yang diguling terus melakukan kerja mereka secara bersembunyi, sama ada di dalam Myanmar atau di luar negara, kerana sekiranya ditemui oleh tentera, mereka berisiko ditahan, diseksa, dan juga dibunuh. Kebanyakan telah melihat ahli keluarga mereka diganggu dan harta mereka dirampas oleh tentera.

Tetapi, bukan sahaja di Myanmar di mana gangguan terhadap ahli-ahli parlimen berlaku, banyak kerajaan di beberapa negara di Asia Tenggara masih menggunakan gangguan kehakiman terutamanya terhadap ahli-ahli parlimen pembangkang. Sebagai contoh, di Filipina, walaupun ahli APHR dan bekas senator Leila de Lima akhirnya dibebaskan dengan jaminan selepas hampir tujuh tahun ditahan secara tidak adil pada November 2023, beliau masih menunggu perbicaraan terakhir bagi kes dadah terhadapnya.

ASEAN PARLIAMENTARIANS FOR HUMAN RIGHTS

"Kes saya hanya satu di antara banyak kes yang masih dilihat di rantau kita. Ia adalah cerminan bagaimana Asia Tenggara, sebuah rantau yang memiliki banyak potensi, menyaksikan tren autoritarianisme yang membimbangkan di mana tokoh-tokoh pembangkang disenyapkan, suara-suara membantah disekat, dan pada akhirnya kebebasan asas dicekam," kata de Lima. "Ini dilakukan melalui spektrum taktik, seperti penggunaan terus undang-undang yang membatasi ucapan bebas, untuk penjarakan, intimidasi, dan keganasan."

Ahli pembangkang juga terus menghadapi gangguan di Filipina, khususnya melalui penggunaan berbahaya "*red-tagging*", di mana aktivis politik, wartawan, dan yang lain dituduh sebagai komunis. Mereka yang kena "*red-tagging*" sering diserang secara fizikal.

Dua negara - Thailand dan Kemboja - mengadakan pilihan raya pada tahun 2023, tetapi di kedua-dua negara tersebut, rakyat tidak dibenarkan untuk mengundi secara bebas kepimpinan politik yang mereka inginkan, sama ada disebabkan oleh intimidasi fizikal dan kehakiman terhadap MP, atau melalui alat negara tidak demokratik yang menghalang kemahuan rakyat daripada dipenuhi.

Selaras dengan pilihan raya baru-baru ini di Kemboja, undian 2023 merupakan satu lagi sandiwara yang hanya melayani untuk mengukuhkan cengkaman kuasa yang dipegang oleh Hun Sen - diktator yang telah memerintah sejak tahun 1985 - dan sekutunya. Hanya tiga parti yang mengambil bahagian dalam pilihan raya, dan parti pembangkang terbesar negara itu, *Candlelight Party*, dihalang daripada mengambil bahagian atas alasan pentadbiran yang meragukan beberapa minggu sebelum pilihan raya berlangsung. Dalam beberapa minggu menjelang pilihan raya, rejim Hun Sen juga melancarkan serangan tanpa henti terhadap pembela hak asasi manusia dan parti pembangkang.

Sementara itu di Thailand, *Move Forward Party* dihalang daripada membentuk kerajaan oleh senator-senator yang tidak terpilih, walaupun memenangi jumlah undi tertinggi dalam pilihan raya Mei 2023. Selain daripada dihalang daripada menjadi perdana menteri, kempen gangguan kehakiman juga telah dikenakan terhadap ketua parti pada masa itu, Pita Limjaroenrat, dan parti *Move Forward*, sebahagian daripada corak yang telah digunakan terhadap ahli politik progresif dalam beberapa tahun terakhir - terutamanya ahli-ahli *Future Forward*, pendahulu parti *Move Forward*.

Di Malaysia, walaupun kerajaan baru berkempen di atas platform reformasi, gangguan kehakiman terus berlaku, termasuk melalui undang-undang zalim seperti Akta Hasutan, yang APHR telah menggesa agar dihapuskan. Akta itu - yang sebelum

ini telah digunakan terhadap ahli parlimen pembangkang - boleh dihukum dengan hukuman penjara tiga hingga tujuh tahun bagi kesalahan yang dirumuskan secara samar-samar, termasuk bertindak dengan "kecenderungan hasutan" terhadap kerajaan.

"Parlimen - dan dengan itu ahli-ahli parlimen - memainkan peranan penting dalam menyediakan pengawasan terhadap kerajaan dalam sebuah demokrasi yang berfungsi. Oleh itu, adalah amat penting bahawa ahli parlimen dapat menjalankan mandat mereka tanpa ketakutan terhadap pembalasan daripada kerajaan," kata Ahli Lembaga ACHR dan ahli parlimen Malaysia Wong Chen. "Memandangkan risiko yang terus dihadapi oleh ahli-ahli parlimen di rantau itu, ACHR terus menyeru semua pihak berkepentingan dan rakan antarabangsa untuk meningkatkan usaha kolektif dalam melindungi ahli parlimen yang berisiko di rantau itu."